

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum sit peccatum mortale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

speciale, nisi labor. ex hoc. n. aliqui refugiunt spiritua
lia bona, quia sunt laboriosa, unde & accidia tedium
quoddam est: refugere autem labores, & querere
quietem corporalem ad idem pertinere videtur, sci-
licet ad pigritiam. ergo accidia nihil aliud est, quam
pigritia: quod videtur esse falsum. Nam pigritia soli-
tudini opponitur: accidia autem gaudium. non
ergo accidia est speciale vitium.

SED CONTRA est, quod Greg. 3. Moral. distin-
guit accidiam ab alijs vitijs. ergo est speciale vitium.

RESPON. Dicendum, quod etiam accidia sit tristitia
de spirituali bono, si accipiat spirituale bonum
communiter, non habebit accidia rationem specia-
lis vitijs: quia, sicut dicitur est, omne vitium refu-
git spirituale bonum virtutis oppositum. Similiter
etiam non potest dici, quod sit speciale vitium acci-
dia, in quantum refugit spirituale bonum, prout est
laboriosum, vel molestum corpori, aut delectationis
eius impedimentum: quia hoc etiam non separaret
accidiam a vitijs carnalibus, quibus aliquis quietem,
& delectationem corporis querit. Et ideo dicen-
dum est, quod in spiritualibus bonis est quidam or-
do. Nam omnia spiritualia bona, quae sunt in acti-
bus singulari virtutum, ordinantur ad unum spi-
rituale bonum, quod est bonum diuinum, circa quod
est specialis virtus, quae est charitas. Unde ad quam-
libet virtutem pertinet gaudere de proprio spuali bo-
no, quod consistit in proprio actu: sed ad charitatem per-
tinet spualiter illud gaudium spuale, quo quis gaudet
de bono diuino. Et similiter illa tristitia, qua quis tri-
statur de bono spirituali, quod est in actibus singulari
virtutum, non pertinet ad aliqd vitium speciale, sed
ad omnia vitia: sed tristari de bono diuino, de quo
charitas gaudet, pertinet ad speciale vitium, quod ac-
cidia vocatur. Et per hoc patet responsio ad obiecta.

ARTICVLVS III.

Vitium accidia sit peccatum mortale.

Mal. q. 11.
artic. 1. cor.
& artic. 3.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod
accidia non sit peccatum mortale. Omne enim
peccatum mortale contrariatur praeepto legis Dei:
sed accidia nulli praeepto videtur contrariari, ut pa-
tet discurrenti per singula praeepta decalogi. ergo
accidia non est peccatum mortale.

¶ 2. Praet. Peccatum operis in eodem genere non est
minus, quam peccatum cordis: sed recedere opero
ab aliquo spirituali bono in Deum ducente, non est
peccatum mortale, alioquin mortaliter peccaret,
quicumque consilia non obseruaret. ergo recedere
corde per tristitiam ab huiusmodi spiritualibus ope-
ribus, non est peccatum mortale. non ergo accidia
est peccatum mortale.

¶ 3. Praet. Nullum peccatum mortale in viris perfe-
ctis inuenitur: sed accidia inuenitur in viris perfe-
ctis. dicit enim Cassianus in lib. 10. * de Institutis
Coenobiorum, quod accidia est solitarijs magis experta,
& in eremo commorantibus infestior hostis, ac fre-
quens. ergo accidia non est peccatum mortale.

SED CONTRA est, quod dicitur 2. ad Corinth. 7.
Tristitia saeculi mortem operatur: sed huiusmodi est
accidia. Non enim est tristitia secundum Deum, quae
contra tristitiam fratrum dividitur, & mortem ope-
ratur. ergo est peccatum mortale.

RESPON. Dicendum, quod sicut dicitur est, pecca-
tum mortale dicitur, quod spirituales vitam tollit, quae
est per charitatem, secundum quam Deus nos inhabitat.
Unde illud peccatum ex suo genere est peccatum mor-
tale, quod de se secundum propriam rationem non
charitati homini autem est accidia. Nam
fectus charitatis est gaudium de Deo, quod
suum est: accidia autem est tristitia de bono
quantum est bonum diuinum. Unde
nus accidia est peccatum mortale. Sicut
dum est in omnibus peccatis, quae sunt
genus mortalia, quae non sunt mortalia,
suum perfectionem consequuntur. et
matio peccati in consensu rationis. In
nunc de peccato humano, quod in
consistit, cuius principium est ratio. Na
choatio peccati in sola sensualitate, et
vsque ad consensum rationis, per imperfectionem
est peccatum veniale. Sicut in genere
cupisctia, quae consistit in sola sensualitate,
veniale: si tamen peruenitur vsque ad consensum
est peccatum mortale: ita et motus accidia in
sensualitate quandoque est per repugnanciam
spiritum, & tunc est peccatum veniale.
vero contingit vsque ad rationem, quae
fugam, & horrorem, & delectationem
carne contra spiritum omnino praesens
manifestum est, quod accidia est peccatum
mortale.

tale, quod de se secundum propriam rationem non
charitati homini autem est accidia. Nam
fectus charitatis est gaudium de Deo, quod
suum est: accidia autem est tristitia de bono
quantum est bonum diuinum. Unde
nus accidia est peccatum mortale. Sicut
dum est in omnibus peccatis, quae sunt
genus mortalia, quae non sunt mortalia,
suum perfectionem consequuntur. et
matio peccati in consensu rationis. In
nunc de peccato humano, quod in
consistit, cuius principium est ratio. Na
choatio peccati in sola sensualitate, et
vsque ad consensum rationis, per imperfectionem
est peccatum veniale. Sicut in genere
cupisctia, quae consistit in sola sensualitate,
veniale: si tamen peruenitur vsque ad consensum
est peccatum mortale: ita et motus accidia in
sensualitate quandoque est per repugnanciam
spiritum, & tunc est peccatum veniale.
vero contingit vsque ad rationem, quae
fugam, & horrorem, & delectationem
carne contra spiritum omnino praesens
manifestum est, quod accidia est peccatum
mortale.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod accidia
praeepto de sanctificatione Sabbathi, in quo
praeeptum morale, praecipitur quies
cui et contrariatur tristitia mentis de
bono.

AD SECUNDUM dicendum, quod accidia
suis mentalis a quocunque spirituali bono
diuino, cui oportet mentem inhabitare
re. Unde si quis contristet de hoc, quod
cum implere opera virtutis, quae faciunt
non est peccatum accidia: sed quod
his, quae ei imminet facienda proprie
tate.

AD TERTIVM dicendum, quod in
ueniuntur aliqui imperfecti motus acci-
men non pertingunt vsque ad consensum

ARTICVLVS IIII.

Vitium accidia debeat poni vitium capitale.

Lib. 10. in
prime illius.
& lib. 9.

AD QVARTVM sic proceditur. Vt
debeat poni vitium capitale. Vitium
quod mouet ad actus peccatorum, ut tunc
sed accidia non mouet ad agendum,
hit ab agendo. ergo non debet poni
vitium capitale.

¶ 2. Praet. Vitium capitale habet illud
signat autem Greg. 3. Moral. accidia
quae sunt malitia, rancor, pusillitas, in-
torpor circa praeepta, enagatio membra-
quae non videntur conuenienter con-
Nam rancor idem esse videtur, quod
oritur ex inuidia, ut supra dicitur
est genus ad omnia vitia. Et similiter
tis, circa illicita & in oibus vitijs inueni-
autem circa praeepta idem videtur esse
sillanimitas autem, & desperatio ex
peccatis oriri possunt. non ergo conueni-
tur accidia esse vitium capitale.

¶ 3. Praeterea. Isidorus in libro de sum-
stinguit vitium accidia a vitio tristitia
tam esse, in quantum recedit a grauitate
so, ad quod tenetur: accidiam autem
se conuertit ad quietem in detur
tristitia oriri rancorem, pusillitatem
ritudinem, desperationem: de acci-
oriri septem, quae sunt ostensa,

1. q. 88. ar.
7. & 4.

AD QVARTVM sic proceditur. Vt
debeat poni vitium capitale. Vitium
quod mouet ad actus peccatorum, ut tunc
sed accidia non mouet ad agendum,
hit ab agendo. ergo non debet poni
vitium capitale.